

Reactie van de Samenwerkende Beroepsverenigingen Jeugd (SBJ) op het rapport van de Deskundigencommissie Hervormingsagenda Jeugd

De Samenwerkende Beroepsverenigingen Jeugd (SBJ) verwelkomt het rapport van de deskundigencommissie en onderschrijft de noodzaak van een inhoudelijke benadering van de Hervormingsagenda Jeugd. Wij waarderen de oproep om de financiële kramp los te laten en de inhoud leidend te laten zijn bij de verdere uitvoering van de hervormingen. Wij roepen het kabinet op spoedig opvolging te geven aan de inhoudelijke en financiële adviezen van de commissie.

Breder dan jeugdzorg

Het rapport benadrukt terecht dat de Hervormingsagenda Jeugd nog te veel een Hervormingsagenda Jeugdzorg is in plaats van een bredere jeugdagenda. Wij ondersteunen de oproep om meer aandacht te geven aan preventie en het versterken van de pedagogische basis, zodat er meer ruimte ontstaat om passende en tijdige zorg te geven aan de jongeren die dit het meeste nodig hebben. Dit vraagt om een samenhangende aanpak waarin gezin, onderwijs en maatschappelijke ondersteuning beter verbonden worden. Hoewel hier zeker ook een opgave ligt die breder is dan jeugdhulp en de professionals die in deze sector werken, dragen we hier met verschillende beroepsverenigingen met brede expertise graag aan bij. Juist vanuit de SBJ hebben we ook die expertise in huis (denk aan jongerenwerk, jeugdgezondheidszorg, vaktherapie, ontwikkelingspsychologie en orthopedagogiek).

Leren van wat werkt

SBJ onderstreept de noodzaak om te leren van wat werkt. Het rapport benoemt het belang van gezamenlijk leren, het vastleggen van werkende mechanismen en het versterken van de lokale steunstructuren. Wij dragen hier graag aan bij door onze expertise in te zetten voor het ontwikkelen en uitdragen van effectieve methodieken. Tegelijkertijd moet er ruimte zijn voor innovatie en praktijkgericht onderzoek, waarbij evidence-based werken niet beperkt blijft tot het hoogste niveau van wetenschappelijk bewijs, maar ook ruimte laat voor bewezen effectieve interventies in de praktijk en innovatie.

Jeugdhulpprofessionals gebruiken richtlijnen die (wetenschappelijke en praktijk-)kennis bevatten over effectiviteit, zij kunnen ervaringskennis van cliënten toevoegen om ondersteuning te versterken en nemen ook hun eigen expertise en ervaring mee. Dit vormt een basis om, samen met jongeren en hun omgeving, tot de inzet van passende zorg te komen. Om goed te kunnen werken hebben professionals daarnaast het vertrouwen nodig dat zij volgens hun professionele standaard kunnen en mogen werken en de hulp mogen inzetten die (evt. multidisciplinair vastgesteld) passend is. Een te smalle opvatting van evidence based interventies met consequenties voor het inzetten

of vergoeden daarvan, is volgens ons geen realistisch streven en doet onvoldoende recht aan de complexiteit en diversiteit van problematiek rondom jeugdigen en gezinnen.

Niet doen wat niet werkt

Een andere belangrijke oproep uit het rapport is om te stoppen met interventies die niet effectief of zelfs schadelijk zijn. SBJ ondersteunt deze oproep en ziet ook hoe complex het is om dit in de praktijk te brengen. Het vraagt onder meer om een systematische evaluatie van ingezette methodieken en een gedeelde verantwoordelijkheid om afscheid te nemen van wat niet werkt en schadelijk is.

Administratieve lasten, brede dialoog en behoud professionals

Daarnaast blijft de administratieve lastenverlichting een speerpunt. Het rapport signaleert terecht dat de bureaucratie in de jeugdzorg nog steeds een belemmering vormt. Minder administratieve druk betekent meer tijd en aandacht voor jeugdigen en gezinnen. Dit draagt direct bij aan behoud van professionals en het verbeteren van de kwaliteit van zorg.

Tot slot onderschrijven wij de noodzaak van een brede dialoog over de pedagogische en sociale basis. Zoals de commissie benadrukt, ligt de oplossing voor de grote vraag naar jeugdhulp niet alleen binnen de jeugdzorg zelf, maar ook daarbuiten: in gezinnen, scholen en de samenleving als geheel. De jeugdhulp is daarin een aanpalend domein dat toegankelijk moet zijn en goede kwaliteit moet bieden aan die jeugdigen en gezinnen die het echt nodig hebben.

Wij roepen alle betrokken partijen op om de aanbevelingen uit het rapport met urgentie op te pakken. Als SBJ willen we hierin ook onze bijdrage leveren in de samenwerking met de andere partijen en onderschrijven we nog steeds het belang van de Hervormingsagenda Jeugd.

SBJ blijft zich inzetten voor inhoudelijke verbeteringen in de jeugdhulp en een sterke, lerende sector die werkelijk bijdraagt aan het welzijn van jeugdigen en gezinnen.

Over de SBJ

De SBJ is een samenwerkingsverband van de Beroepsvereniging van professionals in sociaal werk (BPSW), Nederlandse vereniging van pedagogen en onderwijskundigen (NVO), Nederlands Instituut van Psychologen (NIP), Nederlandse Vereniging voor Psychiatrie (NVvP), Jeugdartsen Nederland (AJN), Verpleegkundigen en verzorgenden Nederland (V&VN), Landelijke huisartsen vereniging (LHV), Nederlandse vereniging voor Kindergeneeskunde (NVK), de Beroepsvereniging voor kinder- en jongerenwerk (BV Jong), Landelijke vereniging van vrijgevestigde psychologen & psychotherapeuten

(LVVP), Vaktherapie Nederland (Vaktherapie NL, voorheen Federatie Vaktherapeutische Beroepen (FVB)).